LAILA MEDINA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2025. január 30.[1]

C-529/23. P. sz. ügy

Európai Parlament
kontra

TC

„Intézményi jog – A Parlament képviselőinek költségeiről és juttatásairól szóló szabályzat – Parlamenti asszisztensi támogatás – A jogalap nélkül kifizetett összegek behajtása – A Charta 41. cikkének (2) bekezdése – A meghallgatáshoz való jog – Iratbetekintési jog – Személyes adatok védelme – Az (EU) 2018/1725 rendelet 9. cikke – A személyzeti szabályzat 26. cikke”

I. Bevezetés

1. A jelen indítvány tárgyát az Európai Parlament által a 2023. június 7-i TC kontra Parlament ítélet (T-309/21, EU:T:2023:315; a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezése iránt benyújtott fellebbezés képezi. A Törvényszék a megtámadott ítélettel megsemmisítette az Európai Parlament főtitkárának a Parlament egyik tagja által parlamenti asszisztensi költségek címén jogalap nélkül kifizetett összeg miatt fennálló követelés behajtását elrendelő határozatát. A Törvényszék az e határozattal összefüggésben kibocsátott terhelési értesítést is megsemmisítette.

2. A Törvényszék a megtámadott ítéletben lényegében megállapította, hogy amennyiben behajtási eljárás keretében valamely parlamenti képviselő olyan információ közlését kéri, amely relevánsnak tűnik annak bizonyítása szempontjából, hogy az akkreditált parlamenti asszisztens a mandátumával kapcsolatban dolgozott, a Parlament kizárólag abban az esetben tagadhatja meg a kért információ szolgáltatását, ha igazoltnak tekinthető indokokra hivatkozik. A Törvényszék ennek alapján megállapította, hogy a Parlament jogalap nélkül tagadta meg több dokumentumkategóriának az első fokon az ügyben érintett képviselővel történő közlését, így a Törvényszék álláspontja szerint nem zárható ki, hogy e képviselőt megfosztották attól az esélytől, hogy jobban biztosítsa a védelmét.

3. A Parlament a fellebbezésében elsődlegesen arra hivatkozik, hogy a megtámadott ítélet az EUMSZ 266. cikk értelmében nem érvényesíthető, mivel a meghallgatáshoz való jog a Törvényszék által elismert módon széles körű a behajtási eljárásokban. A Parlament azt állítja, hogy ez az ítélet sérti a parlamenti képviselők szabad mandátumának elvét, és megfordítja a bizonyítási terhet, amely az állandó ítélkezési gyakorlat szerint e képviselőkre hárul, ha

[1] Eredeti nyelv: angol.

bizonyítaniuk kell, hogy a parlamenti asszisztensnél felmerült költségeket szabályszerűen fizették ki. A Parlament azt is állítja, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte a parlamenti tevékenységek szempontjából releváns más rendelkezéseket, például a 2018/1725 rendeletet[2] és a személyzeti szabályzatot.[3]

4. A jelen ügy lehetőséget ad a Bíróságnak arra, hogy állást foglaljon az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 41. cikkének (2) bekezdésében biztosított, meghallgatáshoz való jog és iratbetekintési jog terjedelméről, amely jogok – amint az az ítélkezési gyakorlatban többször megállapítást nyert – az uniós intézmények előtti eljárásokban a védelemhez való jog szükségszerű velejárói. A Bíróságnak e célból mindenekelőtt azt kell meghatároznia, hogy a Törvényszék által az e jogok tiszteletben tartásának – vagy megsértésének – az elsőfokú eljárásban szereplőhöz hasonló ügyben történő értékelésére vonatkozóan meghatározott jogi kritérium – elsősorban a behajtási eljárásokban alkalmazandó bizonyítási teher elvének tükrében – jogilag megalapozott-e. Ez az ügy azt is lehetővé teszi a Bíróság számára, hogy értelmezze a személyes adatok védelmére vonatkozó egyéb releváns uniós jogi rendelkezéseket, amelyeket a Törvényszék a megtámadott ítéletben úgy tekintett, hogy azok nem képeznek érvényes indokot a Parlament valamely tagja által kért, információkhoz való hozzáférés megtagadására.

II. Jogi háttér

A. Az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány

5. A választási okmány[4] 6. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az Európai Parlament tagjai egyénileg és személyesen szavaznak. Az Európai Parlament tagjai nem utasíthatók, és nem kaphatnak kötött mandátumot.”

B. Az európai parlamenti képviselők statútuma

6. Az európai parlamenti képviselők statútumának[5] 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A képviselők szabadok és függetlenek.

[…]”

[2] A természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. október 23-i (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2018. L 295., 39. o.; helyesbítés: HL 2019. L 290., 42. o.; a továbbiakban: 2018/1725 rendelet).

[3] Az Európai Közösség és az Európai Atomenergia-közösség tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról és egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről szóló 31. EGK és 11. Euratom módosított rendelet (HL 1962. 45., 1385. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 5. o.; a továbbiakban: személyzeti szabályzat).

[4] A 2002. június 25-i és szeptember 23-i 2002/772/EK, Euratom tanácsi határozattal (HL 2002. L 283., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 137. o.; helyesbítés: HL 2009. L 126., 23. o.) módosított, az 1976. szeptember 20-i 76/787/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozathoz (HL 1976. L 278., 1. o.) csatolt, az Európai Parlament képviselőinek közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány (HL 1976. L 278., 5. o.; a továbbiakban: választási okmány).

[5] Az európai parlamenti képviselők statútumának elfogadásáról szóló, 2005. szeptember 28-i európai parlamenti határozat (HL 2005. L 262., 1. o.; a továbbiakban: az európai parlamenti képviselők statútuma).

7. Az európai parlamenti képviselők statútumának 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A képviselő által kapott, készített vagy elküldött dokumentumok vagy elektronikus feljegyzések nem tekintendők a Parlament dokumentumainak, kivéve ha azokat az eljárási szabályzat szerint nyújtották be.”

8. Az európai parlamenti képviselők statútumának 21. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A képviselők jogosultak az általuk szabadon megválasztott személyzet segítségét igénybe venni.

(2) A Parlament viseli az e személyzet foglalkoztatása révén a képviselőknél ténylegesen felmerülő költségeket.

(3) A Parlament megállapítja az e jog gyakorlására vonatkozó feltételeket.”

C. A statútumra vonatkozó végrehajtási intézkedések

9. A statútumra vonatkozó végrehajtási intézkedéseknek[6] „A parlamenti asszisztensek költségeinek megtérítéséhez való jog” címet viselő 33. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A képviselők jogosultak az általuk szabadon megválasztott személyzet segítségét igénybe venni. A Parlament megtéríti azokat a ténylegesen felmerülő költségeket, amelyek teljes egészükben és kizárólagosan abból származnak, hogy a képviselők ezen alkalmazási szabályoknak megfelelően és az Elnökség által megszabott feltételek mellett egy vagy több asszisztenst, illetve szolgáltatót alkalmaznak

(2) Kizárólag azok a költségek fizethetők ki, amelyek a szükséges asszisztensi segítségnyújtásból fakadnak, és közvetlenül összefüggenek a képviselők parlamenti mandátumának gyakorlásával. Ezek a költségek semmiképpen sem fedezhetnek a képviselő magánéletéhez kapcsolódó kiadásokat.”

10. A személyzeti szabályzat végrehajtási intézkedéseinek a „Jogtalanul felvett összeg visszakövetelése” címet viselő 68. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az alkalmazási szabályok alkalmazásával jogtalanul felvett összegek behajtandók. A főtitkár ad utasítást arra, hogy ezen összegeket az érintett képviselőktől behajtsák.

(2) A behajtás terén hozott minden határozat meghozatala során ügyelnek a képviselő mandátumának tényleges gyakorlására és a Parlament megfelelő működésére, és az érintett képviselőt a főtitkár előzőleg meghallgatja.

[…]”

[6] A módosított, az Európai Parlament tagjainak statútumára vonatkozó végrehajtási intézkedésekről szóló, 2008. május 19-i és július 9-i elnökségi határozat (HL 2009. C 159., 1. o.; a továbbiakban: a statútumra vonatkozó végrehajtási intézkedések).

D. A 2018/1725 rendelet

11. A 2018/1725 rendelet (22) preambulumbekezdése a következőképpen szól:

„Az adatfeldolgozás jogszerűsége érdekében a személyes adatokat azon az alapon kell kezelni, hogy az szükséges legyen a közérdekből végzett feladat uniós intézmények és szervek általi végrehajtásához, illetve közhatalmi jogosítványuk uniós intézmények és szervek általi gyakorlásához, hogy az szükséges legyen az adatkezelőt terhelő valamely jogi kötelezettségnek való megfeleléshez, vagy az e rendelet szerinti egyéb jogszerű alapon, beleértve az érintett hozzájárulását vagy egy olyan szerződés teljesítésének szükségességét, amelyben az érintett félként részt vesz, vagy annak érdekében, hogy az érintett kérésére a szerződés megkötése előtt lépéseket lehessen tenni. Az uniós intézmények és szervek által a közérdekből végzett feladatok teljesítése érdekében végzett személyesadat-kezelés magában foglalja az ilyen intézmények és szervek irányításához és működéséhez szükséges személyes adatok kezelését is. […]”

12. A 2018/1725 rendeletnek „A személyes adatok kezelésére vonatkozó elvek” címet viselő 4. cikke a következőképpen szól:

„(1) A személyes adatok:

[…]

(c) az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk (»adattakarékosság«);

[…]

(e) tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak a személyes adatok kezelése céljából szükséges ideig teszi lehetővé; a személyes adatok ennél hosszabb ideig történő tárolására csak annyiban kerülhet sor, amennyiben a személyes adatok kezelésére a 13. cikknek megfelelően közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból kerül majd sor, az e rendeletben az érintett jogainak és szabadságainak védelme érdekében előírt megfelelő technikai és szervezési intézkedések végrehajtására is figyelemmel (»korlátozott tárolhatóság«);

[…]”

13. A 2018/1725 rendeletnek a „Személyes adatok továbbítása az Unióban letelepedett, az uniós intézményektől és szervektől eltérő címzetteknek” címet viselő 9. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A 4., az 5., a 6. és a 10. cikk sérelme nélkül, a személyes adatok csak akkor továbbíthatók az Unióban letelepedett, az uniós intézményektől és szervektől eltérő címzettek számára, ha:

a) a címzett igazolja, hogy az adatok közérdekből vagy a címzettre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlása keretében végzett feladat teljesítéséhez szükségesek; vagy

b) a címzett igazolja, hogy az adatok továbbítása meghatározott közérdekű célból szükséges, és az adatkezelő – ha van bármely ok feltételezni, hogy az érintett jogos érdekei sérelmet szenvedhetnek – igazolja, hogy a személyes adat e meghatározott célból történő továbbítása arányos, miután bizonyíthatóan mérlegelte a különböző, egymással versengő érdekeket.

(2) Amennyiben az adatkezelő kezdeményezi az e cikk szerinti továbbítást, bizonyítania kell, hogy a személyes adatok továbbítása az (1) bekezdés a) vagy b) pontjában meghatározott feltételek alkalmazásával a továbbítás céljához szükséges és azzal arányos.

(3) Az uniós intézmények és szervek az uniós joggal összhangban összeegyeztetik a személyes adatok védelméhez való jogot a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés jogával.”

E. A személyzeti szabályzat

14. A személyzeti szabályzat 26. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A tisztviselő személyi aktája az alábbiakat tartalmazza:

a) a hivatali státuszára vonatkozó összes iratot, valamint az alkalmasságára, teljesítményére és magatartására vonatkozó összes értékelés;

b) a tisztviselő ezen iratokkal kapcsolatban tett valamennyi észrevétele.

[…]

Minden tisztviselőnek csak egyetlen személyi aktája lehet.

A tisztviselő még szolgálati jogviszonyának megszűnését követően is jogosult betekinteni a személyi aktájában lévő összes iratba és másolatokat készíteni azokról.

[…]

A személyi akta bizalmasan kezelendő, és abba csak a hivatal helyiségeiben vagy biztonságos elektronikus eszközzel lehet betekinteni. Amennyiben azonban egy, a tisztviselőt érintő ügy kerül, akkor személyi aktáját továbbítani kell a Bíróságnak.”

III. A jogvita alapját képező tényállás és az eljárás

A. A jogvita előzményei

15. A jogvita előzményeit a megtámadott ítélet 2–26. pontja ismerteti. Az előzmények a jelen indítvány szempontjából a következőképpen foglalhatók össze.

16. 2015. május 22-én a Parlament teljes munkaidőben Brüsszelben (Belgium) foglalkoztatott, akkreditált parlamenti asszisztensi szerződést kötött A-val TC parlamenti képviselő[7] támogatása céljából.

[7] A jelen indítványban úgy is mint az elsőfokú eljárás felperese.

17. TC 2016. február 25-én azt kérte a Parlamenttől, hogy szüntesse meg A szerződését különböző, a bizalomvesztésen alapuló okokból, többek között az érvényes indok nélküli távolmaradás és a külső tevékenység végzésének engedélyezésére vonatkozó szabályok megsértése miatt.

18. Az egyeztetési eljárás sikertelenségét követően a Parlament 2016. június 24-én közölte A-val, hogy megszünteti a parlamenti asszisztensi szerződést a bizalmi viszony megromlása miatt azzal az indokkal, hogy nem tartotta tiszteletben a külső tevékenységek végzésének engedélyezésére vonatkozó szabályokat.

19. 2017. április 14-én A megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be a Törvényszékhez a 2016. június 24-i határozattal szemben.

20. A Törvényszék a 2019. március 7-i L kontra Parlament ítéletével (T-59/17, EU:T:2019:140) megsemmisítette a Parlament 2016. június 24-i határozatát. A Törvényszék megállapította, hogy az ügy irataiból az következik, hogy TC-nek nem csupán tudomása volt A külső tevékenységeiről, hanem ezenkívül azokat közvetlenül kezdeményezte is.[8] A Törvényszék ennek megfelelően úgy ítélte meg, hogy a Parlament által a szerződést megszüntető határozat igazolására felhozott indok, vagyis a bizalomvesztés, nem tűnik hihetőnek. A Törvényszék álláspontja szerint tehát a Parlament nyilvánvaló értékelési hibát követett el, amikor helyt adott a TC által az A szerződésének ezen okból történő megszüntetése iránt előterjesztett kérelemnek. TC nem vett részt félként ebben az ügyben.

21. A Parlament főtitkára 2020. június 8-i, angol nyelven megfogalmazott és 2020. július 30-án továbbított elektronikus levelében arról tájékoztatta TC-t, hogy a statútumra vonatkozó végrehajtási intézkedések 68. cikke alapján összesen 78 838,21 euró összegben jogalap nélkül kifizetett összegek behajtására irányuló eljárást indítottak az A által TC-nek nyújtott parlamenti támogatás tekintetében.

22. Ugyanebben a levélben a statútumra vonatkozó végrehajtási intézkedések 68. cikke (2) bekezdésének megfelelően felkérték TC-t, hogy két hónapon belül nyújtsa be észrevételeit és bizonyítékait a Parlamentnek az A által TC tudomása mellett és irányítása alatt 2015. május 22. és 2016. november 22. között végzett külső tevékenységekre vonatkozó előzetes következtetései megcáfolására, valamint bizonyítsa, hogy ugyanezen időszak alatt A ténylegesen akkreditált parlamenti asszisztensi feladatokat látott el.

23. 2020. augusztus 4-én TC azt kérte a Parlamenttől, hogy küldje meg neki:

– az A parlamenti személyi aktája (a felvételével és munkájával kapcsolatos összes dokumentum), ideértve az arra vonatkozó információkat, hogy A hány alkalommal kérte a Parlament védelmét, valamint az A jelenlétére vonatkozó adatok (a parlamenti belépőkártyájának adatai);

– az A munkájával kapcsolatban a Parlament képviselőivel folytatott levelezés másolatai;

– az L kontra Parlament ítélet (T-59/17, EU:T:2019:140) alapjául szolgáló ügy teljes iratanyaga.

[8] Lásd különösen: L kontra Parlament ítélet (T-59/17, EU:T:2019:140, 35. pont).

24. 2020. szeptember 4-én a Parlament főtitkára egy litván nyelven megfogalmazott és 2020. szeptember 3-án kelt levelet küldött TC-nek, amelynek tartalma lényegében megegyezett a fenti 21. pontban említett 2020. június 8-i levél tartalmával. A 2020. szeptember 3-i levél mellékletében szerepelt az L kontra Parlament ítélet (T-59/17, EU:T:2019:140) másolata, valamint a Parlament által A-nak kifizetett összegek elszámolása.

25. 2020. szeptember 22-én TC emlékeztette a Parlamentet a fenti 23. pontban említett kérelemre, továbbá kérte tőle a közte és A közötti egyeztetési eljárás jegyzőkönyvét litván nyelven, valamint „a 2015-ös, 2016-os és 2019-es év összes elektronikus levelének” másolatát.

26. 2020. október 27-én a Parlament továbbította TC-nek az A szerződésének megszűnésére vonatkozó különböző dokumentumokat.

27. 2020. október 29-én TC megküldte a Parlamentnek előzetes észrevételeit, valamint bizonyos számú dokumentumot, hangsúlyozva, hogy még nem kapta meg a Parlamenttől az A alkalmazásának időszakára vonatkozó részletes dokumentumokat és információkat, és még nem tudta megvizsgálni a számára a 2020. október 27-i elektronikus levélben szolgáltatott néhány információt. Ennek megfelelően TC kérte, hogy később további információkat és bizonyítékokat nyújthasson be.

28. 2020. november 20-én TC ismételten kérte a Parlamenttől azokat az információkat, amelyeket a 2020. augusztus 4-i és szeptember 22-i elektronikus leveleiben kért, különösen az A Parlamentbe való belépésére vonatkozó adatokat, valamint a 2015., 2016. és 2019. évi elektronikus levelek másolatát.

29. 2020. november 24-én TC továbbította a Parlamentnek az általa 2020. október 29-én neki megküldött észrevételeket és bizonyítékokat kiegészítő észrevételeket és bizonyítékokat.

30. 2020. november 27-én a Parlament pénzügyi főigazgatója arról tájékoztatta TC-t, hogy a statútumra vonatkozó végrehajtási intézkedések 68. cikkében szabályozott behajtási eljárás keretében az észrevételei és bizonyítékai előterjesztésére számára biztosított határidő 2020. november 4-én lejárt, azonban, ha meg kívánja szerezni az A-ra vonatkozó információkat, két olyan személyhez fordulhat, akiknek az e-mail-címét megadta, anélkül hogy e kérelmek hatással lennének az említett eljárásra.

31. 2020. december 1-jén TC vitatta a 2020. november 27-i közlésben szereplő állításokat. Egyébiránt a dokumentumok iránti kérelmeit a közlésben említett személyekhez intézte.

32. 2021. január 8-án a pénzügyi főigazgató továbbította litván nyelven az egyeztetési eljárásról szóló jegyzőkönyvet TC-nek, azonban megtagadta tőle a többi kért dokumentumhoz való hozzáférést. Továbbá a pénzügyi főigazgató 15 napos határidőt biztosított TC számára a kiegészítő észrevételek előterjesztésére, amit TC 2021. január 21-én meg is tett.

33. A 2021. március 16-i határozatban a Parlament főtitkára megállapította, hogy ezen intézmény az A alkalmazása keretében a 2015. május 22. és 2016. november 22. közötti időszakban jogalap nélkül átvállalt 78 838,21 EUR összeget, és hogy azt TC-től be kell hajtani (a továbbiakban: vitatott határozat).

34. 2021. március 31-én a pénzügyi főigazgató mint megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselő kibocsátotta a 7010000523. sz. terhelési értesítést, amelyben elrendelte 78 838,21 EUR összeg TC-től való behajtását, és felszólította TC-t, hogy ezt az összeget legkésőbb 2021. május 30-ig fizesse meg (a továbbiakban: terhelési értesítés). A pénzügyi főigazgató ugyanezen a napon közölte TC-vel a vitatott határozatot és a terhelési értesítést.

B. A Törvényszékhez benyújtott, megsemmisítés iránti keresetről és a megtámadott ítéletről

35. TC a Törvényszék Hivatalához 2021. május 24-én benyújtott keresetlevelével keresetet indított a vitatott határozat és a terhelési értesítés megsemmisítése iránt.

1. A részleges okafogyottságról

36. Elöljáróban a megtámadott ítéletből[9] kitűnik, hogy a Törvényszék előtti eljárással összefüggésben végzett ellenőrzést követően a Parlament megállapította, hogy 2016 márciusában úgy határozott, hogy 2016. április 1-jétől felfüggeszti az A díjazásának és utazási költségeinek kifizetését. 2022. november 8-án tehát a Parlament főtitkára úgy határozott, hogy 28 083,67 EUR összegre vonatkozó részében *ex tunc* hatállyal visszavonja a vitatott határozatot. E határozattal összefüggésben jóváírási értesítést bocsátott ki.

37. A Törvényszék ennek megfelelően a Parlament kérésére és TC észrevételeinek meghallgatását követően megállapította, hogy a fent ismertetett részében a kereset okafogyottá vált, és a szóban forgó határozat, valamint a terhelési értesítés jogszerűségéről nem szükséges határozni.[10]

2. A megsemmisítés iránti kereset ezt meghaladó részéről

38. TC, az elsőfokú eljárás felperese a megsemmisítés iránti kereset fennmaradó részét illetően öt jogalapra hivatkozott, amelyek közül a második jogalap – amely a jelen fellebbezés szempontjából az egyetlen releváns jogalap[11] – a Charta 41. cikkének (2) bekezdésében előírt, meghallgatáshoz való jogon, iratbetekintési jogon és indokolási kötelezettségen alapult.

39. A Törvényszék a megtámadott ítéletben – miután emlékeztetett a parlamenti asszisztensi költségek átvállalására és az e tekintetben jogalap nélkül kifizetett összegek behajtására vonatkozó szabályokra[12] – megállapította, hogy a Parlament a TC által kért dokumentumoknak csak egy részét,[13] jelesül egyrészt a közte és A közötti egyeztetési eljárásról készült litván nyelvű jegyzőkönyvet,[14] másrészt pedig az A szerződésének megszüntetésére vonatkozó dokumentumokat bocsátotta TC rendelkezésére.[15]

[9] A megtámadott ítélet 27. és 28. pontja.

[10] A megtámadott ítélet 32. és 36–42. pontja, valamint rendelkező részének 1. pontja.

[11] A többi jogalap lényegében a Charta 41. cikkének (1) bekezdésében foglalt észszerű határidő elvének megsértésére, az A parlamenti asszisztensi feladatai ellátásának bizonyítása érdekében TC által szolgáltatott információk téves értékelésére, valamint a behajtandó összeg meghatározását illetően az indokolási kötelezettség megsértésére vonatkozott.

[12] A megtámadott ítélet 45–53. pontja.

[13] A megtámadott ítélet 87. és 88. pontja.

[14] Lásd a jelen indítvány 32. pontját.

[15] Lásd a jelen indítvány 26. pontját.

40. A dokumentumok egyéb kategóriáira vonatkozó kérelmeket viszont a 2021. január 8-i levélben elutasította.[16] Az elutasítás konkrétan i. a TC 2020. szeptember 22-i elektronikus levelében említett „a 2015-ös, 2016-os és 2019-es év összes elektronikus levelének" másolatára, ii. a TC és a Parlament képviselői között A munkájával kapcsolatban történő levélváltás másolatára, iii. az L kontra Parlament ítélet (T-59/17, EU:T:2019:140) alapjául szolgáló ügy teljes iratanyagára, valamint iv. A parlamenti személyi aktájára vonatkozott.[17]

41. A Törvényszék e tekintetben a megtámadott ítélet 90. és 91. pontjában megállapította, hogy ha valamely képviselőt arra hívnak fel, hogy szolgáltasson bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy az akkreditált parlamenti asszisztens a mandátuma keretében dolgozott neki, e képviselő a meghallgatáshoz való jog alapján kérheti az érintett intézményt, hogy közölje vele a birtokában lévő, relevánsnak tűnő információkat. Ebben az összefüggésben, ha a Parlamenthez ilyen kérelem érkezik, nem tagadhatja meg a kért adatok közlését a meghallgatáshoz való jog megsértése nélkül, kivéve ha e megtagadás alátámasztása érdekében olyan indokokra hivatkozik, amelyek egyrészt az ügy körülményeire, másrészt az alkalmazandó szabályokra tekintettel igazoltnak tekinthetők.

42. A Törvényszék az ügy konkrét tényállásának értékelését követően megállapította, hogy a Parlament által a TC-től a fenti 40. pontban említett dokumentumkategóriákhoz való hozzáférést megtagadó 2021. január 8-i levelében hivatkozott indokok megalapozatlanok vagy elégtelenek. Egyébiránt, mivel a Parlament nem igazolta megfelelően az olyan dokumentumok vele való közlésének megtagadását, amelyek a Törvényszék álláspontja szerint lehetővé tehették volna TC számára a meghallgatáshoz való jogának hasznos és hatékony gyakorlását, nem zárható ki, hogy TC-t megfosztották attól az esélytől, hogy jobban biztosítsa a védelmét a parlamenti asszisztensi költségek címén kifizetett összegek behajtása érdekében ellene indított eljárás keretében.[18]

43. Ilyen körülmények között a Törvényszék helyt adott a második jogalapnak annyiban, amennyiben az a meghallgatáshoz való jog megsértésén alapult. A Törvényszék a TC által felhozott többi jogalap és érv vizsgálata nélkül megsemmisítette a vitatott határozatot és a terhelési értesítést is annyiban, amennyiben azok – 50 754,54 EUR összegben – a parlamenti asszisztens 2015. május 22. és 2016. március 31. közötti időszakban történő foglalkoztatásával kapcsolatos díjazásokra, szociális költségekre és utazási költségekre vonatkoznak.[19]

IV. A felek kérelmei a Bíróság előtt

44. A Parlament a 2023. augusztus 17-én benyújtott fellebbezésében azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;

– hozzon végleges határozatot a Törvényszék elé terjesztett jogvitában, helyt adva az elsőfokú eljárásban előterjesztett kérelmeinek;

– TC-t kötelezze mind a Törvényszék előtti eljárás, mind pedig a Bíróság előtti eljárás költségeinek viselésére.

[16] A Törvényszék a Parlament érveivel ellentétben megállapította, hogy TC-nek a 2021. január 8-i levélre vonatkozó érvei elfogadhatók. Lásd a megtámadott ítélet 73–80. pontját.

[17] Lásd a jelen indítvány 23., 25. és 28. pontját.

[18] A megtámadott ítélet 130. és 131. pontja.

[19] A megtámadott ítélet 132. és 133. pontja, valamint rendelkező részének 2. pontja.

45. TC azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és a Parlamentet kötelezze a költségek viselésére.

46. 2024. november 28-án tárgyalást tartottak.

V. Értékelés

47. A Parlament a fellebbezésének alátámasztására öt jogalapra hivatkozik:

– az első jogalap az elsőfokú eljárás tárgyának és a 2021. január 8-i levél előkészítő jellegének figyelmen kívül hagyásán, a meghallgatáshoz való jog megsértésén, valamint az eljárási iratok jogellenességéhez fűződő joghatásokra vonatkozó állandó ítélkezési gyakorlat megsértésén alapul;

– a második, a harmadik és a negyedik jogalap a Törvényszéknek i. TC 2015., 2016. és 2019. évi e-mailjeire, valamint a Parlament szolgálataival A munkájával kapcsolatban folytatott levelezésre; ii. A személyi aktájára, többek között a parlamenti belépőkártyájának használatára, valamint iii. az L kontra Parlament ítélet (T-59/17, EU:T:2019:140) alapjául szolgáló ügy teljes iratanyagára vonatkozó megállapításain alapul;

– az ötödik jogalap a Törvényszék arra vonatkozó megállapításán alapul, hogy TC kizárólag a meghallgatáshoz való jog alapján kérhette volna, hogy a Parlament közöljön vele minden olyan információt, amely lehetővé teszi számára, hogy megtegye észrevételeit.

48. Mivel az ötödik jogalap a jogalap nélkül kifizetett parlamenti asszisztensi költségek behajtására irányuló eljárás keretében a meghallgatáshoz való jog Törvényszék által elismert terjedelmének vitatására irányul, értékelésemet e jogalap vizsgálatával kezdem.

49. A Törvényszék később éppen erre alapozta a TC által kért információk hozzáférhetővé tétele Parlament általi megtagadásának jogszerűségére vonatkozó elemzését, amely aztán alátámasztotta az értékelését.

50. Mivel pedig az első jogalap elsősorban a Törvényszék által a szóban forgó terjedelem első fokon történő alkalmazása során végzett érvelés koherenciájára vonatkozik – különösen, ami a kért információk TC védelme szempontjából képviselt relevanciája elemzésének hiányát illeti –, e jogalapot az ötödik jogalappal együtt fogom elemezni.

51. Végül hangsúlyozni kell, hogy abban az esetben, ha a Parlament első és ötödik fellebbezési jogalapjának értékelése ezen jogalapok megalapozottságának megállapításához vezetne, főszabály szerint nem szükséges, hogy a Bíróság megvizsgálja a többi fellebbezési jogalapot. Ennek megfelelően a második, a harmadik és a negyedik fellebbezési jogalapra vonatkozó értékelésemet másodlagosan ismertetem.

A. Az első és az ötödik jogalapról

52. A Parlament az első és ötödik jogalapjával lényegében a Törvényszék által a megtámadott ítélet 90. és 91. pontjában tett megállapításokat vitatja.

53. A Parlament konkrétan azzal érvel, hogy a Törvényszék konkrét érvelés kifejtése nélkül állapította meg, hogy a Charta 41. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt meghallgatáshoz való jog lehetővé teszi valamely parlamenti képviselő számára, hogy a parlamenti asszisztensi költségek megfelelő felhasználásának bizonyítása szempontjából nyilvánvalóan releváns valamennyi körülmény közlését kérje az uniós intézményektől. A Parlament szerint ezt a jogot sem e rendelkezés szövege, sem az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlata nem támasztja alá. Ezen felül a Parlament megjegyzi, hogy a Charta 41. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti iratbetekintési jog már létrehozza azokat az eszközöket, amelyek lehetővé teszik az érintett számára, hogy közigazgatási eljárás keretében hozzáférjen valamennyi releváns információhoz. Nincs olyan hézag a meghallgatáshoz való jog és az iratbetekintési jog között, amelyet értelmezési eszközökkel kellene kipótolni. A Parlament végül azt kifogásolja, hogy a Törvényszék következetlenül alkalmazta a meghallgatáshoz való jognak a megtámadott ítéletben meghatározott terjedelmét, többek között azáltal, hogy értékelésének elején nem határozta meg, hogy a TC által kért dokumentumkategóriák a behajtási eljárással összefüggésben relevánsnak tűnnek-e számára.

54. TC vitatja a Parlament érveit. Megjegyzi, hogy a Parlament sem a 2021. január 8-i levélben, sem a Törvényszék előtti eljárás során nem vitatta az ahhoz való jogát, hogy behajtási eljárás keretében információkhoz jusson. TC szerint ezért a Parlament az ötödik jogalappal ezen információk vele való közlésének megtagadását olyan új érvekkel igazolja, amelyekről a Törvényszéknek nem volt alkalma határozni, és amelyeket ennélfogva elfogadhatatlannak kell nyilvánítani. TC azt is hozzáteszi, hogy behajtási eljárás keretében a Parlamenttől való tájékoztatáshoz való jog a Charta 41. cikkében biztosított megfelelő ügyintézéshez való általános jog részét képezi, amelyet a Parlament nem tartott tiszteletben.

55. A Chartának „A megfelelő ügyintézéshez való jog” címet viselő 41. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit az Unió intézményei, szervei és hivatalai részrehajlás nélkül, tisztességes módon és észszerű határidőn belül intézzék. E cikk (2) bekezdése ezenkívül úgy rendelkezik, hogy ez a jog magában foglalja a) mindenkinek a jogát arra, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések meghozatala előtt meghallgassák, és b) mindenkinek a jogát arra, hogy a személyére vonatkozó iratokba a bizalmas adatkezeléshez, illetőleg a szakmai és üzleti titokhoz fűződő jogos érdekek tiszteletben tartása mellett betekintsen.

56. A meghallgatáshoz való jogot illetően a Charta 41. cikke (2) bekezdése a) pontjának szövegéből következik, hogy e jog mindenki számára biztosítja azt a lehetőséget, hogy hasznos és hatékony módon ismertethesse álláspontját a közigazgatási eljárásban és minden olyan határozat elfogadása előtt, amely az érdekeit hátrányosan érintheti.[20] Akkor is alkalmazni kell, ha az alkalmazandó szabályozás nem ír elő kifejezetten ilyen alakszerűséget,[21] és a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint annak fő célja, hogy lehetővé tegye az érintett számára, hogy olyan információt szolgáltasson, amely a határozat elfogadása ellen szól, vagy az ellen, hogy a határozat ezt vagy azt tartalmazza.[22] Azt is lehetővé teszi az illetékes hatóság számára, hogy az uniós közigazgatás előtti eljárást befejező határozat meghozatalakor figyelembe vegyen minden releváns körülményt.[23]

[20] Lásd e tekintetben: 2024. január 30-i *Agentsia „Patna infrastruktura” (Közúti infrastruktúra uniós finanszírozása)* ítélet (C-471/22, EU:C:2024:99, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[21] Lásd e tekintetben: 2023. november 30-i MG kontra EBB ítélet (C-173/22 P, EU:C:2023:932, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[22] Lásd többek között: 2024. június 13-i C (Bírósági vagyonfelügyelők és felszámolók) ítélet (C-696/22, EU:C:2024:499, 108. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Lásd még: 2012. február 16-i Tanács és Bizottság kontra Interpipe Niko Tube és Interpipe NTRP ítélet (C-191/09 P és C-200/09 P, EU:C:2012:78, 76. pont).

[23] 2024. június 13-i C (Bírósági vagyonfelügyelők és felszámolók) ítélet (C-696/22, EU:C:2024:499, 108. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

57. A Charta 41. cikke (2) bekezdésének b) pontja viszont az iratbetekintéshez való olyan jogról rendelkezik, amely valamely személy ahhoz való jogához kapcsolódik, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül és tisztességes módon intézzék.[24] Az olyan személyekre vonatkozik, akikkel szemben eljárás indult, és magában foglalja, hogy a szóban forgó intézménynek lehetőséget kell biztosítania az érintett személynek arra, hogy megvizsgálja a vizsgálati aktában szereplő valamennyi olyan dokumentumot, amely releváns lehet a védelme szempontjából, megkönnyítve azon bizonyítékok megértését, amelyek alapján a határozatot meg kell hozni. Az iratokba való betekintésnek azt is lehetővé kell tennie e személyek számára, hogy megismerjék a szóban forgó eljárás alapjául szolgáló indokokat, jobban lehetővé téve számukra, hogy a meghallgatáshoz való jog gyakorlása során ellenérveket hozzanak fel.[25]

58. Ahogyan azt a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatában megállapította, mind a meghallgatáshoz való jog, mind pedig az iratbetekintési jog a közigazgatási eljárásokban a védelemhez való alapvető jog velejárója, amely az uniós jogrend szerves részét képezi.[26]

59. A jelen ügyben azt javaslom, hogy a Bíróság először is utasítsa el a TC arra alapított érvét, hogy mivel a Parlament a Törvényszék előtt nem vitatta a behajtási eljárás keretében történő tájékoztatáshoz való jogát, az ötödik jogalapot elfogadhatatlannak kell tekinteni. E tekintetben elegendő megjegyezni, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítéletben vizsgált fő kérdés az volt, hogy TC hivatkozhat-e arra, hogy a Parlament tévesen tagadta meg az általa a statútumra vonatkozó végrehajtási intézkedések 68. cikke alapján folytatott eljárás során kért információk hozzáférhetővé tételét. A Törvényszék e tekintetben mindenekelőtt meghatározta a Parlament határozata jogszerűségének értékeléséhez szükséges jogi kritériumot. A Parlament tehát a jelen fellebbezés keretében vitathatja e kritériumot, következésképpen azzal érvelhet, hogy a szóban forgó ítélet olyan téves jogalkalmazáson alapul, amelyet a Bíróságnak a jelen ügyben vizsgálnia kell.

60. Másodszor, hangsúlyozni kell, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítélet 90. pontjában tett megállapítás, amelyben behajtási eljárások keretében elismeri a parlamenti képviselők releváns információkhoz való hozzáférését, a Charta 41. cikkének (2) bekezdésében előírt meghallgatáshoz való jogon alapul. Ezt egyébként a megtámadott ítélet 131. és 132. pontja is alátámasztja, amelyekben a Törvényszék helyt adott az elsőfokú eljárás felperese által felhozott jogalapnak, „amennyiben az [e jog] megsértésén alapul[t]”.

61. Ebből a szempontból nem róható a Törvényszék terhére, hogy – amint azzal a Parlament érvel– „az információkhoz való hozzáférés új jogát” hozta létre. A Törvényszék megállapításának alapjául szolgáló érvelés ugyanis az, hogy az olyan kért információk közlésének hiányában, amelyek a Törvényszék szerint lehetővé tették volna számára a meghallgatáshoz való jogának hatékony gyakorlását, nem lehetett kizárni, hogy a Parlament tagját megfosztották a jobb védelmére való esélytől. Ez az érvelés illeszkedik abba, ahogyan a Bíróság az ítélkezési gyakorlatában a meghallgatáshoz való jogot a közigazgatási eljárásokban a védelemhez való jog általánosabb összefüggésében kialakította. A Parlament ezen érvét tehát el kell utasítani.

[24] Lásd: 2023. március 22-i Satabank kontra EKB ítélet (T-72/20, EU:T:2023:149), amely a Bíróság által könnyen elfogadható ítélkezési irányvonalat alakít ki.

[25] Peers, S., Hervey, T., Kenner, J., and Ward, A. (szerk.), „Article 41” *The EU Charter of Fundamental Rights – A Commentary*, Hart Publishing, Oxford, 2021, 1125–1152. o.

[26] Lásd e tekintetben: 2017. december 20-i Prequ'Italia ítélet (C-276/16, EU:C:2017:1010, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2023. november 30-i Sistem ecologica kontra Bizottság ítélet (C-787/22 P, EU:C:2023:940, 150. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

62. Mindemellett a jelen ügy által felvetett fő kérdés az, hogy a Charta 41. cikkének (2) bekezdésében biztosított meghallgatáshoz való jog kötelezi-e a Parlamentet arra, hogy hozzáférhetővé tegyen *minden* olyan, valamely képviselő által kért információt, amely a jogalap nélkül kifizetett parlamenti asszisztensi költségek behajtására irányuló eljárás keretében relevánsnak tűnik, kivéve, ha megfelelő igazolást tud felhozni.

63. Előzetesen megjegyzem, hogy – amint az a jelen indítvány 56. és 57. pontjából kitűnik – a meghallgatáshoz való jog lehetővé teszi valamely személy számára, hogy kifejtse az uniós közigazgatás által közigazgatási eljárás keretében elfogadni tervezett határozat tartalmával kapcsolatos álláspontját. Ez az álláspont akár a szóban forgó határozat el nem fogadására vonatkozó javaslatot is tartalmazhat. Az érintett személy által egyik vagy a másik esetben kifejtett álláspont nem elvont elemeken, hanem az ezen eljárással kapcsolatos iratokban szereplő konkrét dokumentumokon alapul.[27] Fogalmi szempontból tehát a meghallgatáshoz való jog és az iratbetekintési jog szorosan összefügg egymással, amit a Charta 41. cikke (2) bekezdésének rendszere és a Bíróságnak az e rendelkezést értelmező ítélkezési gyakorlata is megerősít.

64. Ebből következik, hogy a meghallgatáshoz való jog hatékony gyakorlása érdekében biztosítani kell a közigazgatási eljárás különböző szakaszaiban összegyűjtött és az ügy irataihoz csatolt dokumentumokhoz való hozzáférést.[28] A meghallgatáshoz való jog megsértése tehát kizárólag az ezen iratanyagban szereplő dokumentumokhoz való hozzáférés megtagadása esetén állapítható meg, feltéve természetesen, hogy a Charta 41. cikke (2) bekezdésének b) pontjában foglaltaknak megfelelően tiszteletben tartják a bizalmas adatkezeléshez, valamint a szakmai és üzleti titokhoz fűződő jogos érdekeket.

65. E tekintetben fontos megjegyezni, hogy a közigazgatási eljárás iratanyaga értelmezésének módja a kifejezetten ezen eljárásra alkalmazandó bizonyítási tehertől függ. Szabálysértési eljárás keretében például az iratanyag lényegében az ezen eljárás megindítását kiváltó elemekből, valamint az illetékes hatóság által az általa lefolytatott vizsgálatot követően összegyűjtött dokumentumokból áll, mivel a végleges határozatában ez a hatóság viseli a jogsértés fennállására vonatkozó bizonyítás terhét.[29] Az iratbetekintés főszabályként magában foglalja mind a terhelő, mind a mentő körülményekbe való betekintést.[30]

66. A statútumra vonatkozó végrehajtási intézkedések 68. cikkében előírt behajtási eljárások viszont a bizonyítási terhet a parlamenti képviselőkre telepítik. A Bíróságnak a megtámadott ítélet 53. pontjában helyesen hivatkozott állandó ítélkezési gyakorlata szerint a személyi asszisztensek igénybevételével kapcsolatos költségek Parlament általi megtérítését kérő képviselők feladata annak bizonyítása, hogy e költségek ténylegesen felmerültek, és megfelelnek a mandátum gyakorlásához szükséges és ahhoz közvetlenül kapcsolódó segítségnyújtásnak.[31] Az ilyen képviselőnek pontosabban a Parlament hatáskörrel rendelkező hatóságának ilyen irányú

[27] Amennyiben azt valamely konkrét szabály előírja, a meghallgatáshoz való jog – például a versenyjogi eljárásokban foglaltakhoz hasonlóan – a közigazgatási szerv által közölt kifogásközlésekre is vonatkozik. Lásd a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás: 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 27. cikkének (1) bekezdését.

[28] Az alábbiakban foglaltak szerint ehhez szükség lehet az érintett uniós intézmény – jelen ügyben a Parlament – bizonyos mértékű bevonására.

[29] Lásd többek között: 2024. június 27-i Servier és társai kontra Bizottság ítélet (C-201/19 P, EU:C:2024:552, 126. pont).

[30] Lásd: 2011. október 25-i Solvay kontra Bizottság ítélet (C-109/10 P, EU:C:2011:686, 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[31] Lásd: 2019. március 21-i Gollnisch kontra Parlament végzés (C-330/18 P, EU:C:2019:240, 63. pont); 2018. november 28-i Le Pen kontra Parlament végzés (C-303/18 P, EU:C:2018:962, 63. pont).

kérelmére válaszul be kell nyújtania a rendelkezésére álló összes olyan bizonyítékot, amely alkalmas az asszisztense által végzett munka valódiságának, valamint e munkának a mandátuma gyakorlásával való kapcsolatának bizonyítására. [32]

67. Ennek megfelelően – amint azt a Parlament a tárgyaláson megerősítette, anélkül hogy azt az elsőfokú eljárás felperese vitatta volna – a parlamenti asszisztensi költségek behajtására irányuló eljárással kapcsolatos közigazgatási iratanyag az eljárás megindítását kiváltó elemeken kívül elsősorban az érintett képviselő által megtett észrevételekből és az általa benyújtott bizonyítékokból áll. Tartalmaznia kell továbbá minden olyan kiegészítő információt, amelyre a Parlament saját kezdeményezésére a végső határozatát alapítja. Mivel az első esetben a parlamenti képviselő e dokumentáció forrása, ahhoz szükségszerűen hozzáférhet. A második esetben a Parlamentnek ezt a dokumentumot – a Charta 41. cikke (2) bekezdésének b) pontjában a bizalmas adatkezeléshez és az üzleti titokhoz fűződő korlátozásokra is figyelemmel – az iratanyaghoz kell csatolnia. Emlékeztetni kell arra, hogy a jelen ügyben vitatott bizonyítékok egyike sem vonatkozott a dokumentumok e kategóriáinak valamelyikére.

68. Természetesen olyan további dokumentumkategória is létezik, amelynek az ügy iratanyagához való csatolását valamely parlamenti képviselő kérheti, és ez a kategória képezi a jelen ügyben részt vevő felek közötti nézeteltérés alapját. Ez olyan bizonyíték, amelyre a parlamenti képviselőnek adott esetben szüksége lehet a parlamenti asszisztense által végzett munka valódiságának, valamint az e munka és a mandátumának gyakorlása közötti kapcsolatnak a bizonyítására, de az továbbra is a Parlament birtokában vagy egy másik uniós intézmény, szerv vagy hivatal kezében marad.

69. Elöljáróban e tekintetben megjegyzendő, hogy a parlamenti képviselőt a rá háruló bizonyítási teher címén még ilyen helyzetben is terheli a felmerülő parlamenti asszisztensi költségek igazolására vonatkozó kötelezettség. Ez azt jelenti, hogy e képviselőnek a Parlament kérésére még ki kell fejtenie az asszisztense által a parlamenti feladatainak ellátása során ellátott különféle feladatokat. E képviselő mindazonáltal alátámaszthatja állításait a Parlament birtokában lévő bizonyítékok vagy az olyan bizonyítékok alapján, amelyeket ez az intézmény más uniós intézménytől, szervtől, hivataltól vagy ügynökségtől kérhet.

70. E tekintetben a fő követelmény az, hogy a parlamenti képviselő kellő pontossággal megjelölje az említett konkrét körülményeket, és hogy ezek a körülmények mennyiben alkalmasak annak bizonyítására, hogy a parlamenti asszisztensnél felmerülő költségeket ténylegesen felhasználták a támogatására, és azok közvetlenül kapcsolódtak a mandátumának gyakorlásához. Ez a követelmény nem teljesül, ha a képviselő további pontosítás nélkül pusztán azt állítja, hogy a releváns körülményeket a dokumentumok széles és általános kategóriái, például a több évre kiterjedő időszak során keletkezett valamennyi e-mail vagy az érintett asszisztens személyi aktájának egésze tartalmazza.

71. Ahogyan azonban azt a Parlament a tárgyaláson elismerte, ezen intézménynek ezeket a bizonyítékokat az iratokhoz kell csatolnia, és ennek során a megfelelő ügyintézés elvéből eredő kötelezettségeinek megfelelően részrehajlás nélkül és tisztességesen kell eljárnia. [33] A Charta 41. cikkének (2) bekezdésében előírt korlátozásokra is figyelemmel a Parlamentnek különösen akkor kell biztosítania a hozzáférést, ha az általa végzett értékelést követően arra a következtetésre

[32] Lásd: 2019. március 21-i Gollnisch kontra Parlament végzés (C-330/18 P, EU:C:2019:240, 64. és 88. pont); 2019. május 21-i Le Pen kontra Parlament végzés (C-525/18 P, EU:C:2019:435, 37. és 82. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[33] Lásd a fenti 57. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

jut, hogy a képviselő által hivatkozott bizonyítékok nem támasztják alá sem a parlamenti asszisztense által végzett munka valódiságát, sem pedig e munkának a mandátumának gyakorlásával való kapcsolatát. [34]

72. A jelen ügyet illetően megjegyzem, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítélet 90. és 91. pontjában tett megállapítás – különösen a statútumra vonatkozó végrehajtási intézkedések 68. cikke alapján indított behajtási eljárásokat illetően – nem felel meg a Charta 41. cikke (2) bekezdése jelen indítvány előző pontjaiban javasolt értelmezésének. Álláspontom szerint e bíróság tévesen terjesztette ki a meghallgatáshoz való jog hatályát, anélkül, hogy kellően figyelembe vette volna az ilyen típusú eljárás keretében a parlamenti képviselőkre háruló bizonyítási terhet. Ugyanis megfelelő jogalap nélkül arra kötelezte a Parlamentet, hogy az ezen eljárással érintett képviselő rendelkezésére bocsásson minden, az észrevételeinek megfogalmazása szempontjából nyilvánvalóan releváns információt, hacsak a Parlament a közlés megtagadását igazoló indokokra nem hivatkozik.

73. Ezen okok miatt úgy vélem, hogy a Parlament helyesen állítja, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte a Charta 41. cikkének (2) bekezdését, és hogy az első fokon elvégzett értékelés keretében elsősorban inkább azt kellett volna elemeznie, hogy a vele szemben indított behajtási eljárás keretében rá háruló bizonyítási teher teljesítése céljából TC nem a dokumentumok széles kategóriáihoz, hanem olyan bizonyítékokhoz kért-e hozzáférést, amelyeket kellő pontossággal azonosított. A Törvényszéknek igenlő válasz esetén konkrétan meg kellett volna vizsgálnia a Parlament arra vonatkozó értékelését, hogy ezek az elemek alkalmasak-e annak bizonyítására, hogy az TC részéről felmerülő költségeket az asszisztense javára használták fel, és azok közvetlenül kapcsolódnak a mandátumának gyakorlásához. Amennyiben a Törvényszék nem végezte el ezt az értékelést, a megtámadott ítélet téves jogalkalmazáson alapul.

74. Álláspontom szerint ezért az első és az ötödik fellebbezési jogalapnak helyt kell adni.

75. Ezen a ponton emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikkének első bekezdése értelmében a Bíróság a Törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezi, ha a fellebbezés megalapozott. Ha a per állása megengedi, az ügyet maga a Bíróság is érdemben eldöntheti. Határozathozatal céljából vissza is utalhatja az ügyet a Törvényszék elé.

76. Mivel azt javaslom, hogy a Bíróság adjon helyt a Parlament által felhozott első és ötödik jogalapnak, következésképpen hatályon kívül kell helyezni a megtámadott ítélet rendelkező részének 2. és 3. pontját, [35] a második, a harmadik és a negyedik jogalap vizsgálata pedig nem szükséges.

77. Amennyiben ugyanis ez utóbbi jogalapok a TC információkérései Törvényszék általi értékelésének vitatására irányulnak és ez az értékelés a megtámadott ítélet 90. és 91. pontjában kifejtett téves előfeltevésen alapul, a Törvényszék ebből következő elemzése szintén téves.

[34] Véleményem szerint még akkor is, ha a Parlament értékelése alátámasztja a képviselő állításait, ezt a bizonyítékot az aktához kell csatolni, figyelembe véve azt, hogy ezt a bizonyítékot az uniós bíróságok rendelkezésére kell bocsátani abban az esetben, ha a Parlament végleges határozatát bírósági eljárásban megtámadják, és ez az információ az eljárás során releváns lehet.

[35] A megtámadott ítélet rendelkező részének 1. pontját nem érintheti a megsemmisítés, mivel annak értelmében a megsemmisítés iránti kereset okafogyott annyiban, amennyiben az a vitatott határozatra és a 2016. április 1. és november 22. közötti időszakra vonatkozó terhelési értesítésre irányult, amit a Parlament nem vitat.

78. Annak tükrében, hogy TC a dokumentumok tág kategóriáihoz kért hozzáférést, az ilyen kérelmek semmiképpen nem tennének eleget a jelen indítvány 70. pontjában tárgyalt, a dokumentumoknak az iratokhoz való csatolását lehetővé tevő meghatározottság követelményének. Ennélfogva azt javaslom, hogy a Bíróság a jelen fellebbezés keretében az első fokon felhozott második jogalapot mint megalapozatlant utasítsa el.

79. Végül, mivel az elsőfokú eljárás felperese a Törvényszék előtt a megsemmisítés iránti keresetének alátámasztása érdekében három további olyan jogalapot hozott fel, amelyek első fokon nem képezték vizsgálat tárgyát, a per állása a jelen ügyben nem teszi lehetővé az érdemi határozathozatalt. Ennek megfelelően úgy vélem, hogy az ügyet e jogalapok tekintetében vissza kell utalni a Törvényszék elé, a költségviselésről pedig jelenleg nem kell határozni.

B. A második, a harmadik és a negyedik jogalapról

80. Habár az első és az ötödik jogalap megalapozottsága önmagában elegendő a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezésének igazolásához, röviden ismertetem a Parlament által felhozott második, harmadik és negyedik jogalappal kapcsolatos álláspontomat, mivel azok olyan további indokoknak minősülnek, amelyek álláspontom szerint ugyanerre a következtetésre vezetnek.

81. E tekintetben megjegyzem, hogy a Parlament e három jogalappal a Törvényszék arra vonatkozó értékelését vitatja, hogy a Parlament megtagadta a TC által a behajtási eljárás során kért információk minden egyes kategóriájának, jelesül i. a 2015-ös, 2016-os és 2019-es év összes elektronikus levelének; ii. a Parlament szolgálataival A munkája tárgyában folytatott levelezésnek; iii. A személyi aktájának, többek között a parlamenti belépőkártyájának használatára vonatkozó adatoknak, valamint iv. az L kontra Parlament ítélet (T-59/17, EU:T:2019:140) alapjául szolgáló ügy iratanyagának hozzáférhetővé tételét. Tekintettel arra, hogy e kategóriák némelyikére a Törvényszék ugyanazon érvelése vonatkozott, ezen érvelés megalapozottságát úgy vizsgálom meg, hogy csoportosítom e kategóriákat, és elöljáróban felidézem a Törvényszék által a megtámadott ítéletben tett megállapításokat.

1. Az „összes elektronikus levél”, a levélváltás és az A belépőkártyájával kapcsolatos adatok

82. A Törvényszék a „2015-ös, 2016-os és 2019-es év összes elektronikus levele” hozzáférhetővé tételének, valamint az A munkája tárgyában folytatott levélváltás hozzáférhetővé tételének megtagadását illetően a megtámadott ítéletben megállapította, hogy a Parlament TC kérelmét elsősorban azzal az indokkal utasította el, hogy a politikája szerint az elektronikus levelek megőrzésének időtartama 90 napra, kivételesen egy évre van korlátozva.[36] A Törvényszék azt is megállapította, hogy a Parlament arról tájékoztatta TC-t, hogy a biztonsági tisztviselők fellépéseit hivatalosan nem veszik nyilvántartásba, és a belépőkártyákra vonatkozó adatokat legfeljebb négy hónapig őrzik meg.[37]

83. E tekintetben a Törvényszék lényegében megállapította, hogy 2016 elejétől a Parlament tudomást szerzett a TC és A közötti, azzal kapcsolatos konfliktushelyzetről, hogy ez utóbbi a parlamenti asszisztensi támogatásra vonatkozó szabályok tiszteletben tartásával végezte-e tevékenységét. Következésképpen ettől az időponttól kezdve a Parlamentnek biztosítania kellett az A tevékenysége pontos jellegének megállapítására alkalmas elektronikus leveleknek az

[36] A megtámadott ítélet 92. pontja.

[37] A megtámadott ítélet 106. pontja.

elbocsátási eljárás során való megőrzését,[38] és A belépőkártyájának ugyanezen időszak alatti használatára vonatkozó adatok megőrzését.[39] A Törvényszék a Parlament azon érvét is elutasította, amely szerint a parlamenti képviselők feladata, hogy a határozatlan időre történő archiválást lehetővé tevő személyi akták létrehozásával megőrizzék elektronikus leveleiket.[40]

84. A Törvényszék érvelésének – lényegében az alábbi okokból – nem lehet helyt adni.

85. Álláspontom szerint a Parlament kezdettől fogva helyesen állítja, hogy a Törvényszék által felhozott indokok sérthetik a képviselők szabad mandátumának a választási okmány 6. cikkének (1) bekezdésében és a képviselők statútumának 2. cikkében rögzített elvét. Ez az elv, amely a parlamenti képviselők függetlenségének egyik lényegi alapját képezi, kizárja többek között a parlamenti szolgálatok részéről e képviselők védett szférájába való beavatkozást.

86. Márpedig a Törvényszék által a megtámadott ítéletben megállapított kötelezettség nyilvánvalóan azt eredményezi, hogy a Parlament beavatkozik a képviselő és asszisztense közötti kapcsolatba. A Parlamentnek e kötelezettség teljesítése érdekében ugyanis meg kell vizsgálnia a közöttük folytatott levelezést, ami az e képviselő által a behajtási eljárás keretében esetlegesen felhasználható bizonyítékok értékelésének szükséges szakasza. Hasonló megfontolás vonatkozik a Törvényszék által a Parlament számára előírt másik kötelezettségre, jelesül arra, hogy megtegye az asszisztens belépőkártyájának használatára vonatkozó adatok megőrzéséhez szükséges intézkedéseket.

87. Kétségtelen, hogy – amint arra TC hivatkozik – a parlamenti képviselő valamennyi elektronikus levélváltása ezen intézmény szerverein van elhelyezve. Jogi szempontból azonban azok nem az intézményi szférához, hanem a képviselőhöz tartoznak, akit meg kell védeni a Parlament szervezeti egységeinek mindennemű beavatkozásától. A Parlament érveléséhez hasonlóan e tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a képviselők statútumának 4. cikke egyértelműen úgy rendelkezik, hogy a képviselő által kapott, készített vagy továbbított dokumentumok és elektronikus nyilvántartások nem minősülnek a Parlament dokumentumainak, hacsak nem azokat a Parlament eljárási szabályzatának megfelelően nyújtották be.

88. Más szempontból viszont számomra az is nyilvánvalónak tűnik, hogy mivel a jogalap nélkül kifizetett parlamenti asszisztensi költségekkel kapcsolatos bizonyítási teher a parlamenti képviselőkre hárul,[41] e képviselők feladata, hogy megőrizzenek minden, az asszisztensükkel vagy a Parlament szervezeti egységeivel folytatott elektronikus levélváltást, hogy azt behajtási eljárás keretében fel lehessen használni. Minden más értelmezés – álláspontom szerint a megtámadott ítélethez hasonlóan – megkérdőjelezné azt az állandó ítélkezési gyakorlatot, amely szerint ez a bizonyítási teher valójában e tagokra hárul.

89. Végül rámutatok arra, hogy még annak feltételezése esetén is, hogy a meghallgatáshoz való jogot úgy lehet értelmezni, hogy az magában foglalja a Parlament arra vonatkozó kötelezettségét, hogy hozzáférhetővé tegyen minden, a képviselő által a behajtási eljárásra vonatkozóan kért releváns információt, a Charta 41. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontjában biztosított jogokból nem lehet arra következtetni, hogy a Parlament köteles lenne még ezen eljárás megindítása előtt iratanyagot összeállítani.

38 A megtámadott ítélet 95. pontja.

39 A megtámadott ítélet 123. és 124. pontja.

40 A megtámadott ítélet 100. és 101. pontja.

41 Lásd különösen a jelen indítvány 66. pontját, amely a megtámadott ítélet 53. pontjában említett ítélkezési gyakorlatra hivatkozik.

90. E tekintetben elegendő megjegyezni, hogy a behajtási eljárás keretében a statútumra vonatkozó végrehajtási intézkedések 68. cikke határozza meg ezen eljárás megindítását abban az esetben, ha a Parlamentben kétségek merülnek fel a parlamenti asszisztensi költségek megfelelő felhasználását illetően. Ami a jelen ügyet illeti, a Parlament csak 2020. június 8-án indított behajtási eljárást TC-vel szemben, amely időpontban már nem lehetett megőrizni a kért elektronikus leveleket, így azok nem csatolhatók ezen eljárás iratanyagához.

91. A fenti megfontolásokból az következik, hogy a Parlament – függetlenül attól, hogy a szabad mandátum elve, a bizonyítási teher elve vagy a Charta 41. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontjában biztosított jogok alapján – helyesen hivatkozik arra, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy ezen intézménynek meg kellett volna őriznie TC 2015-es, 2016-os és 2019-es évi elektronikus leveleit, az illetékes parlamenti szolgálatokkal az A munkája tárgyában folytatott levelezést és az A belépőkártyájára vonatkozó adatokat.

2. A személyi aktája és az L kontra Parlament ítélet (T-59/17, EU:T:2019:140) alapjául szolgáló ügy iratanyaga

92. A Törvényszék A személyi aktáját és az L kontra Parlament ítélet (T-59/17, EU:T:2019:140) alapjául szolgáló ügy iratanyagát illetően lényegében megjegyezte, hogy a Parlament azzal indokolta ezen információk hozzáférhetővé tételének megtagadását, hogy az ellentétes lenne a 2018/1725 rendelettel és a személyzeti szabályzat 26. cikkével. [42]

93. A Törvényszék először is a 2018/1725 rendeletet illetően megjegyezte, hogy mivel a TC által kért információkat a vele szemben indított behajtási eljárás keretében a védelme érdekében kell felhasználni, nem tekinthetők úgy, hogy a 2018/1725 rendelet 9. cikke (1) bekezdése a) vagy b) pontjának hatálya alá tartoznának. [43] A Törvényszék mindazonáltal megállapította, hogy a személyes adatok védelméhez való jog nem abszolút jog, hanem azt a társadalomban betöltött szerepének függvényében kell vizsgálni, és e tekintetben egyensúlyba kell hozni más alapvető jogokkal. [44] A Parlamentnek tehát mérlegelnie kellett volna egyrészt az A ahhoz fűződő érdekét, hogy a rá vonatkozó adatokat ne közöljék harmadik személyekkel, másrészt pedig TC ahhoz fűződő érdekét, hogy észrevételeit hasznos és hatékony módon terjessze elő a vele szemben indított behajtási eljárás keretében. [45]

94. A Törvényszék másodszor, a személyzeti szabályzat 26. cikkét illetően megjegyezte, hogy az A aktájában lévő iratok bizalmas jellegére TC-vel szemben, aki végeredményben A feletteseként bizonyos érintett dokumentumok kibocsátója, nem lehet hivatkozni annyiban, amennyiben az szükséges ahhoz, hogy TC gyakorolhassa a meghallgatáshoz való jogát. [46] A Törvényszék ehhez hozzátette, hogy a Parlament a személyzeti szabályzat 26. cikke alapján tévesen nem vette figyelembe TC ahhoz fűződő érdekét, hogy A személyi aktájának bizonyos irataihoz hozzáférjen annak érdekében, hogy a vele szemben indított behajtási eljárás keretében hasznos módon elő tudja terjeszteni észrevételeit. [47]

[42] A megtámadott ítélet 105. és 126. pontja.

[43] A megtámadott ítélet 110., 111. és 123. pontja.

[44] A megtámadott ítélet 114., 115. és 116. pontja.

[45] A megtámadott ítélet 117. pontja.

[46] A megtámadott ítélet 121. pontja.

[47] A megtámadott ítélet 122. pontja.

95. Ezen a ponton is úgy vélem, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte és alkalmazta a 2018/1725 rendelet 9. cikkének (1) bekezdését és a személyzeti szabályzat 26. cikkét.

96. Ami a 2018/1725 rendelettel kapcsolatos indokokat illeti, e rendelet 9. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a személyes adatok csak akkor továbbíthatók az Unióban letelepedett, az uniós intézményektől és szervektől eltérő címzettek számára, ha: a) a címzett igazolja, hogy az adatok közérdekből vagy a címzettre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlása keretében végzett feladat teljesítéséhez szükségesek; vagy b) a címzett igazolja, hogy az adatok továbbítása meghatározott közérdekű célból szükséges, és az adatkezelő – ha van bármely ok feltételezni, hogy az érintett jogos érdekei sérelmet szenvedhetnek – igazolja, hogy a személyes adat e meghatározott célból történő továbbítása arányos, miután bizonyíthatóan mérlegelte a különböző, egymással versengő érdekeket.

97. A tárgyaláson folytatott vitát követően úgy vélem, hogy a 2018/1725 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy a képviselő akkreditált parlamenti asszisztense személyes adatainak a parlamenti asszisztensi költségek behajtására irányuló eljárás keretében e képviselő részére történő továbbítása ténylegesen „meghatározott közérdekű célt” szolgálhat. E tekintetben nem tagadható, hogy közérdek fűződik ahhoz, hogy az ilyen költségeket az érintett képviselő megtérítse, amennyiben azok a Parlamentnél jogalap nélkül merültek fel. Álláspontom szerint ilyen helyzetben az is közérdek, hogy a behajtási eljárást a Charta 41. cikkében biztosított, védelemhez való jog tiszteletben tartása mellett folytassák le.

98. Az olyan képviselő védelemhez való jogának tiszteletben tartása, akivel szemben behajtási eljárást indítottak, ezért megköveteli az akkreditált parlamenti asszisztense ezen eljárással érintett kérdések szempontjából releváns személyes adatainak e képviselő részére történő továbbítását, és e képviselő állásfoglalását igényli. Ezen adatok közlése azonban a 2018/1725 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján kizárólag az e rendelkezésben meghatározott feltételek szigorú teljesítése mellett engedélyezhető.

99. A fenti megfontolások mindemellett – kellően pontos megfogalmazás hiányában – nem igazolhatják az asszisztense személyes adatainak az érintett képviselő kérésére történő általános hozzáférhetővé tételét. Ahogyan azt az első és az ötödik jogalapra vonatkozó elemzésem keretében megállapítottam, a nála felmerülő parlamenti asszisztensi költségek igazolása iránti kérelemmel szembesülő képviselő az e kérelemre válaszul adott magyarázatának alátámasztása érdekében a Parlament birtokában lévő bizonyítékokra támaszkodhat. E képviselőnek azonban előzetesen meg kell határoznia a hivatkozott konkrét bizonyítékot, és nem állíthatja pusztán azt, ahogyan az a jelen vélemény 70. pontjában szerepel, hogy a releváns bizonyíték az érintett személyi aktában, mint általános dokumentumkategóriában található.

100. A jelen ügyben fontos megjegyezni, hogy a 2018/1725 rendelet 9. cikke (1) bekezdése b) pontjának egyértelmű szövege ellenére a Törvényszék érvelésében azt állapította meg, hogy léteznek más olyan helyzetek is, amelyek igazolhatják a valamely uniós intézmény, szerv vagy hivatal birtokában lévő személyes adatok harmadik személyek részére történő továbbítását. Amennyiben a Törvényszék az értékelését e rendelkezés hatályán kívül végezte el, a megtámadott ítélet A személyi aktájának és az L kontra Parlament ítélet (T-59/17, EU:T:2019:140) alapjául szolgáló ügy iratanyagának értékelését illetően tévesen alkalmazta a jogot.

101. A személyzeti szabályzatot illetően a megtámadott ítéletből kitűnik, hogy TC azt kérte a Parlamenttől, hogy A személyi aktáját teljes egészében küldje meg számára. A Parlament elutasította e kérelmet, mivel úgy vélte, hogy a hozzáférhetővé tételt a személyzeti szabályzat 26. cikke tiltja.

102. A személyzeti szabályzat 26. cikke kifejezetten úgy rendelkezik, hogy más harmadik személyek nem, kizárólag a tisztviselő férhet hozzá a személyi aktájához. Valamely tisztviselő vagy alkalmazott személyi aktájába pedig kizárólag „a hivatal helyiségeiben vagy biztonságos elektronikus eszközzel" lehet betekinteni, és azt a tisztviselőt vagy egyéb személyzeti tagot érintő kereset benyújtása esetén kizárólag az Európai Unió Bírósága részére lehet továbbítani.

103. A Parlament ezért helyesen állapította meg, hogy a személyzeti szabályzat 26. cikkében előírt korlátozások megakadályozták abban, hogy TC kérelmének helyt adjon.

104. Továbbá, a fenti 99. és 100. pontban kifejtett megfontolásokkal összhangban, a megtámadott ítéletből nem tűnik ki, hogy a vitatott határozat elfogadásához vezető eljárás keretében TC hivatkozott volna azokra a dokumentumokra, amelyek A személyi aktájában szerepelhetnek, és amelyek alkalmasak az A által végzett munka valódiságának, valamint az e munka és TC parlamenti képviselői mandátumának gyakorlása közötti kapcsolat bizonyítására.

105. Következésképpen a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a személyzeti szabályzat 26. cikkével nem ellentétes az A személyi aktájának TC-vel való közlése.

106. A fentiekre tekintettel úgy vélem, hogy a Parlament helyesen érvel azzal, hogy a Törvényszék a TC által a behajtási eljárás során kért információk minden egyes kategóriájának – jelesül i. a 2015-ös, 2016-os és 2019-es év összes elektronikus levelének; ii. a Parlament szolgálataival A munkája tárgyában folytatott levelezésnek; iii. A személyi aktájának, többek között a parlamenti belépőkártyájának használatára vonatkozó adatoknak, valamint iv. az L kontra Parlament ítélet (T-59/17, EU:T:2019:140) alapjául szolgáló ügy iratanyagának – hozzáférhetővé tétele megtagadásának konkrét értékelésekor tévesen alkalmazta a jogot.

107. A második, a harmadik és a negyedik jogalapnak tehát helyt kell adni.

VI. Végkövetkeztetés

108. A jelen indítványban foglalt elemzés tükrében, valamint a jelen indítvány 74. és 79. pontjában ismertetett elsődleges javaslatom alapján azt javaslom, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a 2023. június 7-i TC kontra Parlament ítélet (T-309/21, EU:T:2023:315) rendelkező részének 2. és 3. pontját;

– utasítsa el a T-309/21. sz. ügyben előterjesztett második jogalapot;

– utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé a T-309/21. sz. ügyben előterjesztett harmadik, negyedik és ötödik jogalapra vonatkozó határozathozatalra;

– a költségekről jelenleg ne határozzon.